

El món per la finestra

Londres
Quim Aranda

Model BCN, un cop més a debat

Barcelona continua de moda a l'acadèmia anglosaxona. Demà i dissabte, a l'Institut of Germanic and Roman Studies, que depèn de la Universitat de Londres, tindrà lloc un congrés sobre la ciutat, l'enunciat del qual és *Contemporary Barcelona: visual cultures, space and power*.

En essència, la conferència abordarà la relació entre la cultura visual i la dialèctica que s'estableix amb l'entorn en què sorgeixen les diferents manifestacions artístiques. Centrat en el segle XX, aquest diàleg arrenca en la irrupció de les avantguardes, però també analitza alguns dels fenòmens més actuals. És sabut que els individus que es mouen en qualsevol teixit social -urbà o no- creen respostes, alternatives estètiques als estímuls que en reben, i que aquestes propostes acaben modificant, ni que sigui a llarg termini, el mateix nucli en què han aparegut.

Entre les ponències que més m'han cridat l'atenció hi ha la de Natalia Núñez, *El model urbà de Barcelona des de la perifèria*; la de Maria Delgado, *Performing Barcelona: cultural tourism, geography and identity*, i la de Teresa Vilarós, sobre la pel·lícula *Dante no és únicament sever* (1967), manifest de l'Escola de Barcelona més aviat poc o gens conegut.

La celebració de les dues jornades, una activitat en paral·lel a altres de temàtica semblant que periòdicament tenen lloc en diferents institucions locals, convida a pensar que Barcelona no és, exclusivament, la ciutat acrítica, feliç, panxacontenta i, ara més que mai, socialista, que la propaganda oficial ven amb l'eslògan -de dubtosa moralitat- *La millor botiga del món*. El meu dubte, però, fins i tot inquietud, rau en el fet de saber si aquesta mena de reflexions traspassen l'estrat acadèmic. Molt em temo que ben poc. ¿Deu ser que els universitaris no pertanyen a aquest món? ¿O que aquest món no mereix segons quins universitaris? Però, ¿i si tot plegat fos a l'inrevés?*

Nova York
Melcion Mateu

Ramon Llull a NY ('in person')

Si, senyores i senyors, estic parlant de Llull, Ramon Llull. No de l'Institut Ramon Llull, ni del carrer de Llull, ni de la Universitat Ramon Llull, ni de cap de les seves ramificacions. I, tanmateix, malgrat l'apropiació indigna del nom del beat per part de tantes institucions nostrades, aquest cop hauríem de donar les gràcies a The Catalan Center at New York University, que porta Mary Ann Newman, i sí, a l'Institut Ramon Llull, pel simposi tan maco que li han muntat a "lo Foll Ramon" al bell mig de la Gran Poma. I vull dir maco, malgrat la meua humil participació.

Perquè la qüestió és aquesta: qui coi llegeix Ramon Llull a principis del segle XXI? Quatre gats. I qui va més enllà del *Llibre d'Amic e Amat* i de les seves obres més literàries? Tres gats i mig. I ve-te'ls aquí, al King Juan Carlos Center, al simposi *A Mind for the Ages: Ramon Llull, Doctor Illuminatus*. Tres gats i mig, i fins i tot algú de públic, parlant de coses serioses.

L'excusa per muntar tal efemèride ha estat la publicació del llibre *The Art and Logic of Ramon Llull*, d'Anthony Bonner. Un esdeveniment que va molt més enllà de la millor calçotada o la més cridanera de les barretines. El professor Bonner deu ser una de les poques persones del planeta que, a més de llegir Ramon Llull, l'entén. Perquè ja ho deia Harold Bloom: tots els escriptors en llengua catalana som lul·lians. Llull és l'inventor del català literari i punt. Però d'aquí a entendre els intrincats diagrames de l'il·lustre beat hi va una passa gran. I tant el llibre com el simposi ajudaran els *happy few* a comprendre millor Ramon Llull, l'home i els seus escrits.*

Ramon Llull

París
Alex Vicente

Polèmiques de saló... del llibre

En aquest llarg final d'hivern, una tempesta de polèmica plana sobre París, on avui comença el Saló del Llibre amb una convidada d'honor poc consensual: la literatura israeliana. Oficialment, ha estat escollida per donar a conèixer la seva innegable vàlua i, de passada, celebrar el 60è aniversari de la creació de l'Estat d'Israel. El president israelià, Shimon Peres, inaugurarà aquesta edició del saló, que sol suposar un boom de vendes important per a la literatura convidada.

Però si l'any passat el saló va obrir-se al plurilingüisme convidant els escriptors de l'Índia sense tenir en compte la seva llengua d'expressió, en aquest cas ha preferit restringir la invitació (i el suport econòmic) als autors que fan servir l'hebreu, excloent la minoria d'expressió àrab. En conseqüència, el món

musulmà ha fet una crida al boicot: el Líban, l'Iran, l'Aràbia Saudita i un gran nombre d'editorials magribines i egípcies que engreixen considerablement la indústria francesa no hi assistiran per protestar contra l'exclusió i contra la carnisseria a la franja de Gaza.

La polèmica semblava fàcilment evitable. Els autors en llengua hebrea, la més parlada i la més destacada en termes literaris, havien de tenir un protagonisme que ningú no posa en dubte, però no costava gaire afegir al programa una representació simbòlica d'autors d'expressió àrab. Només així es podria haver establert un autèntic diàleg entre comunitats i commemorar tant l'aniversari de l'Estat d'Israel com la *nakbah* palestina en record de l'èxode massiu. Però potser haurien acabat abans convidant la literatura hebrea, i no la israeliana. A diferència dels eternals debats previs a la cita de Frankfurt, aquí no hi havia ambigüitat possible.*

Pequín
Cristian Segura

Abduïts per l'ovni d'Andreu

Oblidin-se de visitar Pequín per fer el *tour* de la Gran Muralla o la Ciutat Prohibida; si viatgen a la capital xinesa, reservin directament una vetllada de música al Centre Nacional d'Arts Escèniques. La recomanació no és per l'oferta artística, tot i que cada dia és millor, sinó per l'edifici en si. Va provocar anys de debat perquè era un canvi massa gran: una obra d'un arquitecte europeu, el francès Paul Andreu, que trencava la uniformitat de l'arquitectura socialista a l'avinguda Chang'an -l'avinguda de la Pau Eterna, antiga capital de l'imperi-, al centre de Pequín. Cinc mesos després de posar-se en marxa ja no hi ha ningú que dubti que els 300 milions d'euros que ha costat el projecte han valgut la pena.

El Gran Teatre Nacional -és l'altre nom oficial- és una experiència sensitiva única. La millor arribada és per la porta sud, perquè obliga a fer el passeig entorn de la famosa cúpula ovalada amb la forma del *yin* i el *yang*. Un fossar d'aigua envolta el teatre i reflecteix nítidament la seva estructura d'acer i vidre. L'equilibri d'energies del *feng shui* -vent i aigua- sembla tan perfecte que un occidental poc versat ho pot experimentar. La façana projecta petits senyals de llum que contrasten amb els focus gegants que il·luminen els edificis contigus.

El Palau del Poble, la Ciutat Prohibida i Zhongnanhai, la residència dels líders del Partit Comunista, són gegants que escorten l'ou d'Andreu, com si el poder volgués protegir el naixement de la classe mitjana que pelegrina al teatre en senyal de modernitat. El disseny interior encara és més espectacular: espais gegants de corbes suaus i el passadís central, amb els ametllers en flor de plàstic i un sostre de vidre que permet veure l'aigua del fossar i que el converteix en el racó favorit per als curiosos que es fan la foto del "jo he estat aquí". L'*ovni* d'Andreu és un nou referent de l'arquitectura i la cultura. Tant els estrangers més cosmopolites com els xinesos del camp queden bocabadats.*

ELS MÉS VENUTS

Remember me
SOPHIE KINSELLA BANTAM PRESS

Jordan: Pushed to the limit
KATIE PRICE CENTURY

ELS MÉS VENUTS

The Appeal
JOHN GRISHAM DOUBLEDAY

Losing It
VALERIE BERTINELLI FREE PRESS

ELS MÉS VENUTS

La consolante
ANNA GAVALDA LE DILETTANTE

Les années
ANNIE ERNAUX GALLIMARD

ELS MÉS VENUTS

Vidre de sorra (III)
RAO XUEMAN MODERN WORLD PRESS

Guerres del canvi
SONG HONGBING CITIC